

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ НАН УКРАЇНИ

КАФЕДРА ОПОДАТКУВАННЯ

ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ОБ'ЄДНАННЯ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ –
РЕГІОНАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «УКРАЇНСЬКИЙ
СОЮЗ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ»

**Моніторинг і коментарі
до нормативно-правових актів
у сфері оподаткування**

вересень, 2017 р.

Харків, 2017

Методологія дослідження

Моніторинг законодавчих та нормативно-правових актів у сфері оподаткування – спільний, постійно діючий проект НДЦ ІПР НАН України (<http://ndc-ipr.org>) і кафедри оподаткування ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://www.facebook.com/groups/1926891494261445/>).

Метою щомісячного Моніторингу є:

- оперативний аналіз нормативно-правових актів в сфері оподаткування;
- експертна оцінка ризиків, пов'язаних з прийняттям нових нормативних актів.

Методологія аналізу законодавчих та нормативно-правових актів передбачає ідентифікацію їх впливу на діяльність платників податків, порівняння нової редакції аналізованої норми з попередньою; оцінку можливої результативності відповідних змін з відокремленням позитивних наслідків та потенційних недоліків (ризиків). Критерії оцінки очікуваної результативності:

- узгодженість з діючою нормативно-правовою базою;
- спрощення або ускладнення податкового обліку;
- вплив на надходження коштів до бюджетів;
- вплив на економічну активність платників податків;
- зменшення або збільшення корупційних ризиків;
- доцільність використання конкретного інструмента порівняно з можливими альтернативами.

Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів здійснюється за такими напрямками:

- зміни системи оподаткування і в адмініструванні податків;
- зміни в оподаткуванні окремими податками, зборами;
- оцінювання якості проведення аналізу регуляторного впливу проектів регуляторних актів в сфері оподаткування;
- довідкова інформація, пов'язана з оподаткуванням.

Моніторинг передбачає щомісячне оприлюднення результатів.

Зміст

1. Система оподаткування і адміністрування податків	4
1.1. Реформування податкової системи	-
1.2. Регіональні аспекти оподаткування	-
1.3. Адміністрування податків	4
1.4. Податковий контроль	9
2. Окремі податки і збори	10
2.1. Податок на прибуток підприємства	10
2.2. Податок на доходи фізичних осіб	-
2.3. Податок на додану вартість	-
2.4. Акцизний податок	-
2.5. Екологічний податок	-
2.6. Рентна плата	-
2.7. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	-
2.8. Транспортний податок	-
2.9. Плата за землю	13
2.10. Єдиний податок	-
2.11. Збір за місця для паркування транспортних засобів	-
2.12. Туристичний збір	-
3. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування	-
4. Довідкова інформація	14
5. Оцінювання якості проведення аналізу регуляторного впливу проектів регуляторних актів в сфері оподаткування	15
6. Нормативно-правові акти, що набули чинності в серпні 2017 р.	21

1. СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ І АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ

1.3.Адміністрування податків

1.3.1. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1231. Постанова Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 р. № 618. Набула чинності 31.08.2017 р. (Урядовий кур'єр від 31.08.2017 р. № 161)

Коментар: Внесено зміни до Порядку списання непогашених грошових зобов'язань або податкового боргу після ліквідації платника податків, не пов'язаної з банкрутством (далі – Порядок списання). Ці зміни пов'язані з прийняттям наприкінці 2015 р. нової редакції Закону «Про Державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань». Оновлений Порядок списання відтепер розповсюджується на випадки ліквідації відокремлених підрозділів іноземних неурядових організацій, представництв, філій іноземних благодійних організацій Таким чином, Порядок списання приведено у відповідність з вимогами Закону «Про Державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань».

Також внесеними змінами право прийняття рішення про списання непогашених грошових зобов'язань або податкового боргу надано контролюючим органам, які не є органом державної податкової служби. (тобто митним органам). Надання додаткових прав митним органам дозволить підвищити оперативність їхньої діяльності в сфері управління податковим боргом.

В цілому оновлення Порядку списання слід розглядати як позитивну подію, тому що він гармонізований зі змінами, що відбулись у Податковому кодексі та законодавстві про Державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

1.3.2. Про затвердження Порядку обміну електронними документами з контролюючими органами. Наказ Міністерства фінансів України від 06.06.2017 р. № 557. Набуває чинності 25.11.2017 р. (Офіційний вісник України від 15.09.2017 р. № 72)

Коментар: Цим наказом скасовано дію наказу ДПАУ від 10.04. 2008 р. № 233 «Про подання електронної податкової звітності». Але, договори про визнання електронних документів , що були укладені до набрання чинності цим наказом, не втрачають чинності.

Наказом також передбачено обов'язок ДФС до кінця листопаду забезпечити оприлюднення договору про визнання електронних документів на субсайтах свого офіційного веб-порталу.

Порядок, що затверджений цим наказом, визначає основні організаційно-правові засади обміну електронними документами між суб'єктами електронного документообігу. Зокрема, Порядком визначено термінологію, загальні вимоги щодо електронного документообігу та порядок укладання Договору про визнання електронних документів.

Серед визначених термінів слід звернути увагу на такі:

Термін	Визначення
Договір про визнання електронних документів	Договір, який визначає права та обов'язки сторін в процесі електронного документообігу та укладається шляхом приєднання автора до Договору в цілому шляхом надсилання заяви про приєднання до договору про визнання електронних документів
Електронний документообіг	Сукупність процесів створення, подання, приймання, ідентифікації, оброблення, зберігання, використання електронних документів, які виконуються із застосуванням перевірки цілісності та (у разі необхідності) з підтвердженням факту одержання таких документів
Електронні документи (далі - ЕД)	документи (у тому числі податкова звітність, звітність зі сплати єдиного внеску, фінансова та статистична звітність, податкові та акцизні накладні, розрахунки коригування до податкових та акцизних накладних, заяви, довідки, сервісні запити, витяги, договори, повідомлення, рішення, інші документи), які створені в електронній формі з дотриманням вимог законів щодо електронного документообігу та електронного цифрового підпису, складення, та/або подання, та/або надіслання яких передбачається Податковим кодексом України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими на підставі та на виконання Кодексу, та/або пов'язане з реалізацією прав та обов'язків платника та/або контролюючих органів згідно із нормами Кодексу, та подаються у форматі (стандарті), затвердженому в установленому законодавством порядку

Юридичні особи, самозайняті особи, податкові агенти, контролюючі органи, органи державної влади, органи місцевого самоврядування набувають статусу суб'єкта електронного документообігу з дати укладення Договору шляхом приєднання до нього на підставі Заяви (в електронному вигляді) про приєднання до Договору. Підтвердженням про приєднання автора до Договору є отримання автором другої квитанції про прийняття Заяви про приєднання до Договору.

Серед загальних вимог щодо електронного документообігу слід звернути увагу на наступне:

✓ електронний документообіг здійснюється відповідно до законодавства та на підставі Договору, що

- визначає взаємовідносини суб'єктів електронного документообігу;
- ✓ суб'єкти електронного документообігу, які здійснюють його на договірних засадах, самостійно визначають режим доступу до ЕД, що містять конфіденційну інформацію, та встановлюють для них систему (способи) захисту;
 - ✓ автор створює ЕД у строки та відповідно до порядку, що визначені законодавством для відповідних документів в електронному та паперовому вигляді, із зазначенням всіх обов'язкових реквізитів, керуючись цим Порядком, а також Договором (крім фізичних осіб, які не є самозайнятими особами); створення ЕД завершується накладанням на нього електронного цифрового підпису підписувача (підписувачів), електронної печатки (за наявності), як передбачено для аналогічного документа в паперовому вигляді;
 - ✓ електронні форми документів оприлюднюються на офіційному веб-порталі ДФС;
 - ✓ у разі якщо адресатом є контролюючий орган, після надходження ЕД здійснюється його автоматизована перевірка, за результатами якої автору надсилається перша квитанція, а після реєстрації ЕД – друга квитанція.

Прийняття цього Порядку спрямовано на реалізацію вимог Податкового кодексу щодо перетворення контролюючих органів на сервісні організації та є позитивним, тому що детально регламентується порядок створення ЕД та їх визнання контролюючими органами.

1.3.3. Про затвердження Порядку направлення контролюючими органами податкових вимог платникам податків. Наказ Міністерства фінансів України від 30.06.2017 р. № 610. Набув чинності 08.09.2017 р. (Офіційний вісник України від 08.09.2017 р. № 70)

Коментар: Наказом, що коментується відмінено раніше діючий Порядок, що був затверджений Міністерством доходів і зборів (наказ від 10.10.2013 р. № 576). Затверджено нову редакцію цього Порядку. Основні зміни спрямовані на приведення у відповідність вимог цього Порядку з вимогами сучасного податкового законодавства:

У переліку випадків, коли складається податкова вимога виключені такі підстави як несплата узгодженої суми збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності у встановлені строки та несплата авансового внеску у встановлені строки платниками єдиного податку першої або другої групи.

Також, згідно з сучасною редакцією Податкового кодексу, збільшено (з 20 до 60 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян) суму податкового боргу, при якій податкова вимога не складається і не вручається платнику податків.

Враховуючі сучасні реалії в оновленому Порядку визначено порядок надання податкової вимоги платнику податків в електронній формі і, в тому числі, через електронний кабінет платника податків, що є спрощенням для платників податків. В цілому, оновлення Порядку слід розглядати як позитивну подію, яка гармонізує нормативні акти з діючою редакцією Податкового кодексу.

1.3.4. Про затвердження Положення про умови і порядок проведення конкурсів з визначення уповноважених бірж з продажу майна, що перебуває у податковій заставі. Наказ Міністерства фінансів України від 30.06.2017 р. № 611. Набув чинності 08.09.2017 р. (Офіційний вісник України від 08.09.2017 р. № 70)

Коментар: Наказом скасується чинність попереднього Положення (затверджене наказом Міністерства доходів і зборів наказом № 575 від 10.10.2013 р.) та вводиться в дію оновлена редакція Оновлене Положення відрізняється від попередній редакції редакційними змінами (уточнення назви контролюючого органу, зміна порядку нумерації окремих розділів і пунктів тощо).

Єдиною суттєвою зміною є те, що конкурсна комісія у ході проведення конкурсу позбавлена права викликати та заслухати представника конкурсанта для розгляду спірних ситуацій.

Обмеження безпосереднього спілкування членів конкурсної комісії з конкурсантами знижує корупційні ризики під час проведення конкурсу, що є безумовно позитивним нововведенням.

1.3.5. Про затвердження Порядку застосування адміністративного арешту майна платника податків. Наказ Міністерства фінансів України від 14.07.2017 р. № 632. Набув чинності 15.09.2017 р. (Офіційний вісник України від 15.09.2017 р. № 72)

Коментар: Наказом скасовано дію відповідного Порядку, що був затверджений наказом Міністерства доходів і зборів від 10.10.2013 р. № 568 та затверджена його нова редакція. Оновлення Порядку відбулося шляхом внесення не суттєвих редакційних змін.

Єдина нова норма полягає у тому, що підставою для застосування адміністративного арешту не може бути ненадання платником податків для перевірки документів, їх копій (за умови їх наявності).

Скорочення підстав для застосування такої виключної міри як адміністративний арешт майна платника податків є позитивним моментом.

1.3.6. Про затвердження Змін до Порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень-рішень платникам податків. Наказ Міністерства фінансів України від 21.07.2017 р. № 658. Набув чинності 18.09.2017 р. (Офіційний вісник України від 08.09.2017 р. № 70)

Коментар: Внесеними змінами:

- скасовано випадок складання та надання платнику податків податкового повідомлення-рішення (далі - ППР) у випадку збільшення бюджетного відшкодування з ПДВ (складається тільки у випадку зменшення бюджетного відшкодування);
- передбачено складання ППР у разі виявлення помилок при складанні та реєстрації в Єдиному реєстрі податкової накладної/розрахунку коригування до неї
- уточнено порядок нумерації в органах ФСУ складених ППР;
- врегульовано порядок надання платникам податків ППР в електронному вигляді;
- передбачено, що розрахунок податкового зобов'язання додається до ППР тільки за наявності такого розрахунку.

Відповідні зміни внесено і у форми додатків до Порядку, в яких наведено окремі форми ППР.

Тобто, внесені зміни приводять у відповідність з нормами Податкового кодексу Порядку надіслання податкових повідом

1.3.7. Про затвердження форми Повідомлення про запрошення платника податків, зборів, платежів або його представників до контролюючого органу. Наказ Міністерства фінансів України від 18.07.2017 р. № 644. Набув чинності 15.09.2017 р. (Офіційний вісник України від 15.09.2017 р. № 72)

Коментар: Внесеними змінами актуалізовано найменування контролюючого органу, а також передбачено, що у разі направлення повідомлення поштою або в електронному вигляді корінець повідомленні не надсилається.

Тобто, даний нормативний акт носить, перед усім, технічний характер. Разом з тим, цей документ опосередковано поширює сферу застосування електронного документообігу у взаємовідносинах

платника податків та контролюючих органів, що слід розглядати як позитив.

1.4. Податковий контроль

Про затвердження форми Повідомлення про укладання форвардного або ф'ючерсного контракту. Наказ Міністерства фінансів України № 621 від 03.07.2017 р. Набув чинності 12.09.2017 р. (Офіційний вісник України від 12.09.2017 р. № 71)

Коментар: Цим наказом затверджено форму Повідомлення про укладання форвардного або ф'ючерсного контракт» з метою реалізації нововведень у ПКУ від 21.12.2016 р. відносно підпункту 39.3.3.3, у якому передбачено, що у разі здійснення контрольованої операції на підставі форвардного або ф'ючерсного контракту платник має повідомити ДФС про укладення такого контракту. Зафіксовано, що платник податків зобов'язаний надіслати повідомлення засобами електронного зв'язку в електронній формі протягом 10 робочих днів з дня укладення такого контракту. Слід звернути увагу, що таке повідомлення необхідно складати окремо за кожним форвардним або ф'ючерсним контрактом та подавати виключно в електронній формі.

У повідомленні платнику податків потрібно відобразити наступні дані про контракт: сторони (покупець, продавець); дата та номер контракту; вид (форвардний або ф'ючерсний); істотні умови контракту (код товару, кількість товару, одиниці виміру, ціна за одиницю виміру, загальна вартість, валюта контракту, умови та терміни поставки) ; дата підписання; підписи уповноважених осіб та печатки.

Позитивним моментом є гармонізація процесів трансфертного ціноутворення з діючим законодавством, а саме відповідність до нововведень у ПКУ.

Негативним моментом є те, що у даному наказі не відображено будь-які правила або процедури протидії корупційним ризикам у процесі подання інформації про такі контракти, бо строки подання такої інформації впливають на аналіз та контроль трансфертного ціноутворення.

2. ОКРЕМІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

2.1. Податок на прибуток підприємства

2.1.1. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування доходів нерезидентів - інвесторів у цінні папери» від 07.09. 2017 р. № 2146-VIII. Набрав чинності 10.09. 2017 р. (Голос України від 09.09.2017 р., № 166)

Коментар: В Податковий кодекс України внесено зміни, пов'язані з оподаткуванням у нерезидентів доходів за державними цінними паперами.

По-перше, уточнено визначення терміну «державні цінні папери» із 14.1.44¹ Податкового кодексу України. За новим формулюванням під **державними цінними паперами** розуміють облигації внутрішніх і зовнішніх державних позик та казначейські зобов'язання України, розміщені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику (раніше було «емітовані центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну фінансову політику»).

По-друге, змінено норми підпункту 141.4.10 пункту 141.4 статті 141 Податкового кодексу України. Відтепер не підлягають оподаткуванню доходи, отримані нерезидентами у вигляді процентів або доходу (дисконту) на державні цінні папери або облигації місцевих позик, або боргові цінні папери, виконання зобов'язань за якими забезпечено державними або місцевими гарантіями, **або у вигляді інших доходів** за державними цінними паперами, що виплачуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, або у вигляді процентів, сплачених нерезидентам за отримані державою або до бюджету Автономної Республіки Крим чи міського бюджету позики (кредити або зовнішні запозичення), які відображаються в Державному бюджеті України або місцевих бюджетах чи кошторисі Національного банку України, або за кредити (позики), які отримані суб'єктами господарювання та виконання яких забезпечено державними або місцевими гарантіями.

Ці зміни можна охарактеризувати як позитивні, оскільки новий порядок розширив коло нерезидентів, доходи яких підлягають звільненню від оподаткування. Насамперед, нові норми вже не містять вимоги щодо продажу або розміщенню нерезиденту державних цінних паперів або облигацій

місцевих позик саме за межами території України через уповноважених агентів нерезидентів. Тобто наразі нерезидент для застосування пільгового оподаткування може придбати такі цінні папери і на території України.

До того ж звільняються від оподаткування інші доходи за державними цінними паперами (крім процентів або доходу (дисконту)). До таких інших доходів можна віднести і доходи від продажу державних цінних паперів.

Враховуючи зазначене, внесені зміни сприятимуть підвищенню інвестиційної привабливості державних цінних паперів для нерезидентів.

2.1.2. Про затвердження переліку іноземних фондових бірж, на яких розміщено іноземні боргові цінні папери нерезидентом, оподаткування доходу якого здійснюється відповідно до підпункту 141.4.11 пункту 141.4 статті 141 Податкового кодексу України. Постанова Кабінету Міністрів України від 06.09. 2017 р. № 675. Набула чинності 09.09.2017 р. (Урядовий кур'єр, 09.09.2017 р. № 168)

Коментар: Постанову прийнято на виконання норм підпункту "а" підпункту 141.4.11 пункту 141.4 статті 141 Податкового кодексу України. Згідно з цією нормою Кабінет Міністрів України повинен був затвердити перелік іноземних фондових бірж, на яких розміщено іноземні боргові цінні папери нерезидентом, оподаткування доходу якого здійснюється відповідно до підпункту 141.4.11 пункту 141.4 статті 141 Податкового кодексу України.

Необхідність в прийнятті цього документа виникла з 01.01.2017 р., коли вступили в дію норми підпункту 141.4.11 пункту 141.4 статті 141 Податкового кодексу України.

За правилами, встановленими цією нормою, доходи нерезидентів у вигляді процентів за позиками або фінансовими кредитами, наданими резидентам, оподатковуються за ставкою в розмірі 5 відсотків у джерела виплати таких доходів та за рахунок таких доходів з одночасно дотриманням таких умов:

- а) кошти, надані нерезидентом за позикою або фінансовим кредитом, залучені ним шляхом розміщення іноземних боргових цінних паперів на іноземній фондовій біржі, що входить до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України;
- б) кошти, надані нерезидентом за позикою або фінансовим кредитом, залучені з метою надання (прямо або опосередковано) резиденту позики або фінансового кредиту;

в) нерезидент, якому виплачуються проценти, та/або уповноважена ним особа (якщо проценти виплачуються через таку особу) не є резидентами юрисдикцій, які на дату розміщення нерезидентом іноземних боргових цінних паперів включені до переліку держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до підпункту 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 цього Кодексу. На даний момент такий Перелік держав (територій), які відповідають критеріям, установленим підпунктом 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 Податкового кодексу України наведено у Додатку до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2015 р. № 977-р.

Отже, при одночасному дотриманні зазначених умов резиденти мають право застосовувати до доходів нерезидентів у вигляді процентів за наданими позиками або фінансовими кредитами не базову ставку податку (15 %), а знижену — 5 %.

Хоча ця преференція була встановлена ще з 01.01.2017 р., скористатися пільговими правилами оподаткування резиденти зможуть тільки з 9 вересня 2017 року, оскільки базову умову її надання було деталізовано тільки в затвердженому переліку.

Проте негативним моментом є те, що зазначений Перелік в майбутньому буде коригуватися, оскільки Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку рекомендовано подавати пропозиції щодо внесення змін до затвердженого цією постановою переліку іноземних фондових бірж з урахуванням розвитку міжнародного ринку капіталу. Це не буде сприяти стабільності, так як нерезидент, який планує скористатися пільговими нормами, не зможе бути впевненим у тому, що надалі Перелік не зміниться, і здійснені ним операції з отримання процентного доходу будуть оподатковуватися за пільговою ставкою. Враховуючи зазначене, коригування Переліку знизить інвестиційну привабливість операцій надання позик (кредитів) резидентам України.

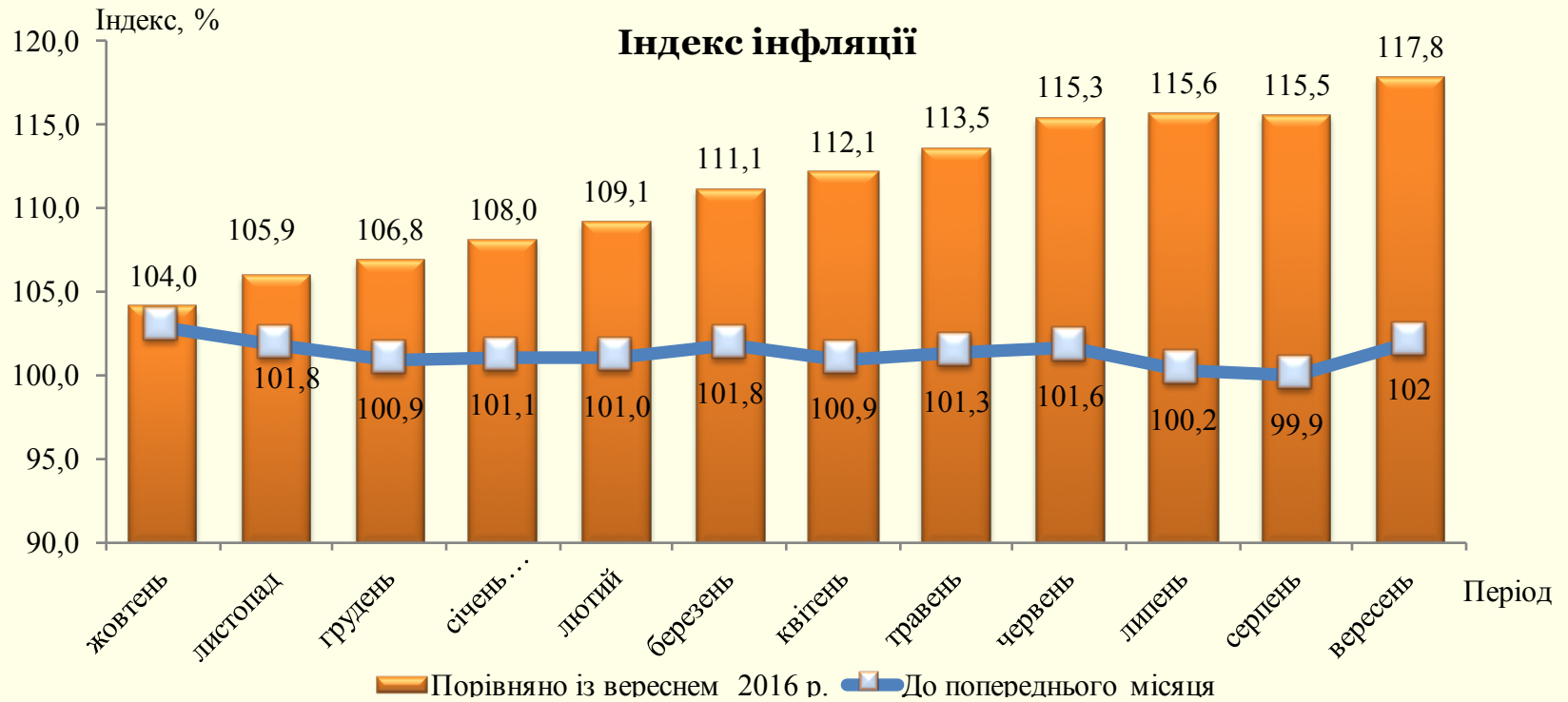
Є певні сумніви також у тому, що після затвердження Переліку резидент буде мати можливість скористатися пільговими правилами оподаткування. Зокрема, на сьогодні невідомо, яким саме чином нерезидент зможе підтвердити те, що кошти, надані нерезидентом за позикою або фінансовим кредитом, залучені ним шляхом розміщення іноземних боргових цінних паперів на іноземній фондовій біржі саме з метою надання (прямо або опосередковано) резиденту позики або фінансового кредиту. Враховуючи зазначене, порядок застосування пільгової ставки податку з доходів нерезидента за нормами підпункту 141.4.11 пункту 141.4 статті 141 Податкового кодексу України вимагає роз'яснень офіційних органів.

2.9. Плата за землю

Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 23 березня 1995 р. № 213 і від 16 листопада 2016 р. № 831. Постанова Кабінету міністрів України від 23.08. 2017 р. № 637 . Набула чинності 31.08.2017 р. («Урядовий кур'єр» від 31.08.2017. № 161)

Коментар: постановою було частково підвищено нормативи капіталізованого рентного доходу на землях сільськогосподарського призначення природно-сільськогосподарських районів Вінницької, Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Кіровоградської, Полтавської, Харківської, Хмельницької, Черкаської, Чернівецької областей. Слід зазначити, що такі зміни були локальними та торкнулися лише окремих районів та окремих видів угідь. Внаслідок підвищення нормативів буде змінено і грошову оцінку земель, а отже і суму земельного податку, що сплачують власники або орендарі угідь. У зв'язку зі зміною нормативів виникає необхідність перерахунку нормативної грошової оцінки земель, що веде до додаткових витрат. Для платників збільшення обсягу податкових платежів буде сприйнято як негативний фактор.

4. ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

За даними Державної служби статистики України, у вересні 2017 р. Простежується підвищення рівня інфляції порівняно із попереднім місяцем (3%). Наслідком такого рівня інфляції є зниження вартості гривні по відношенню до долара на 3,5%. Відповідні зміни призводять до підвищення тарифів на комунальні послуги, а також цін на деякі продукти харчування.

Індекс споживчих цін з початку року становив 106,2%, що значно менше рівня відповідного показника на початок попереднього року (31,3%).

Порівняно із вереснем 2016 р. (за останні 12 місяців) ціни на споживчому ринку зросли на 1,4%.

Значення індексу інфляції може впливати на:

- коригуючі коефіцієнти, які застосовуються до ставок рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин (п. 252.22 ПКУ);
- індексацію нормативної грошової оцінки земель (ст. 289 ПКУ). Індекс споживчих цін за 2015 рік застосовується із значенням 120 відсотків (п. 6 підрозділу 6 Розділу XX);
- базу оподаткування єдиним податком для платників єдиного податку четвертої групи (п. 2921.2 ПКУ);
- індексацію ставок акцизного податку, екологічного податку, рентної плати (абз. 9 пункту 4 Розділу XIX).

5. ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ ПРОЕКТІВ РЕГУЛЯТОРНИХ АКТІВ В СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ

Оцінювання якості проведення аналізу регуляторного впливу проекту НПА (що здійснюється на основі методики, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» від 11 березня 2004 р. №308) має метою визначення якості здійснення регуляторної діяльності Державної фіскальної служби України та здійснюється за методикою, розробленою НДЦ ІПР НАН України [<http://ndc-igr.org/>].

Оцінювання відбувається за критерієм наявності якісної та кількісної складової в аналізі регуляторного впливу проектів.

Кількісна оцінка проекту передбачає аналіз витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємства; аналіз бюджетних витрат на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємства; аналіз М-тесту та аналіз показників результативності регуляторного акта, які встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом. Для оцінювання кількісної складової використовується коефіцієнт повноти кількісної оцінки, що розраховується за формулою:

$$K_k = K_{fk} / K_{kz},$$

де: **K_k**-коефіцієнт повноти кількісної оцінки;
K_{fk}-кількість фактично оцінених кількісних показників;
K_{kz}-загальна сума кількісних показників.

Крім того, у разі неможливості обчислення розмірів прогнозних значень показників результативності у звіті проведеного АРВ може наводитися їх текстовий опис. Отже, за наявності лише текстового опису кількісних показників, для проведення оцінки, вони вважаються проаналізованими описовим способом та позначаються, як «О». Для оцінки співвідношення кількості показників, наведених в текстовій та числовій формах, застосовується коефіцієнт описового заміщення кількісних показників (K_o), який розраховується за формулою:

$$\mathbf{Ko} = K_{ko} / K_{ok},,$$

де: **Ko** - коефіцієнт описового заміщення кількісних показників;
Kko - кількість показників оцінених описовим способом;
Kok - загальна сума оцінених кількісних показників.

Методика проведення АРВ також включає якісні показники: визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, визначення цілей державного регулювання, визначення усіх прийнятних альтернативних способів досягнення зазначених цілей, опис механізму, який пропонується застосувати для розв'язання проблеми, обґрунтування можливості досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акту, обґрунтування запропонованого строку дії акту, визначення заходів, з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності акту. Для оцінювання якісної складової АРВ використовується коефіцієнт повноти якісної оцінки, що розраховується за формулою:

$$\mathbf{Kяк} = K_{оя} / K_{яз}$$

де: **Kяк**-коефіцієнт повноти якісної оцінки;
Kоя-кількість оцінених якісних показників;
Kяз-загальна кількість якісних показників.

Для оцінювання та виявлення тенденцій повноти розробки АРВ проектів нормативно-правових актів ДФСУ використано інтегральний показник, який враховує кількісні та якісні коефіцієнти та містить наступні складові:

$$\mathbf{KI} = (K_{як} + K_{к}) / 2$$

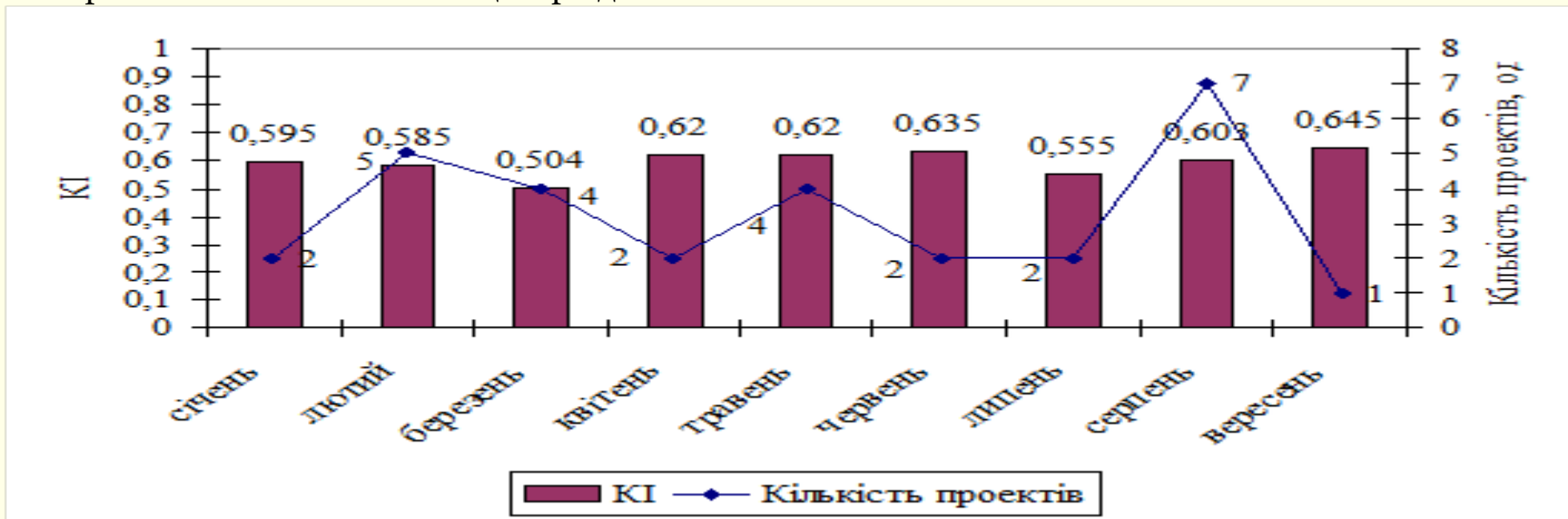
де: **Kяк**-коефіцієнт повноти якісної оцінки;
Kк-коефіцієнт повноти кількісної оцінки.

Надалі, буде здійснюватися оцінювання стану проведення АРВ проектів регуляторних актів в сфері оподаткування для проведення більш глибокого дослідження нормативно-правового середовища.

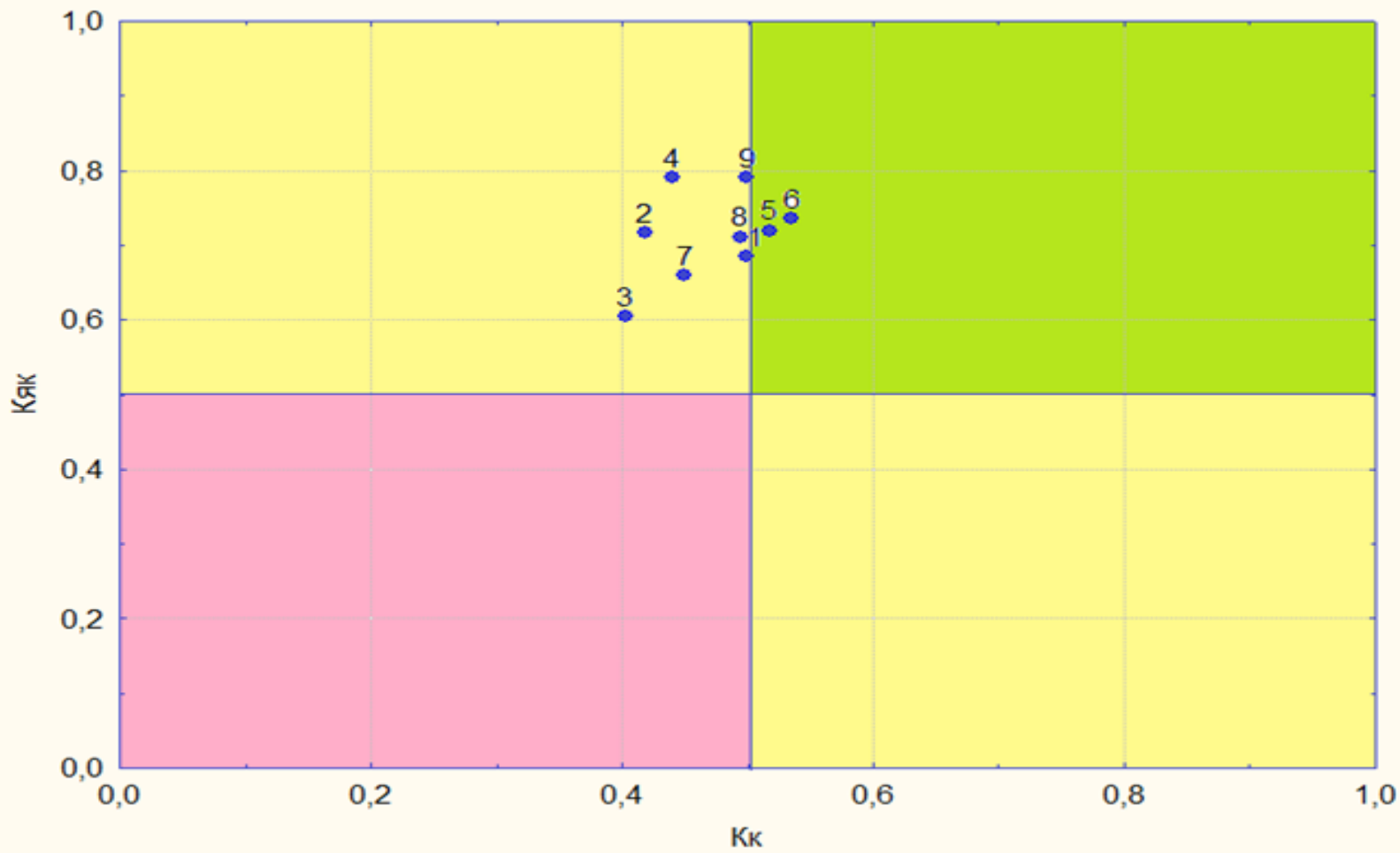
Результати проведення оцінки АРВ проектів регуляторних актів в сфері оподаткування за січень – вересень 2017 р.

Місяць	Кількість проектів	Кк	Ко	Кя	КІ
січень	2	0,5	0,86	0,63	0,57
		0,5	0,86	0,74	0,62
лютий	5	0,36	0,6	0,63	0,5
		0,32	0,71	0,79	0,55
		0,27	0,67	0,79	0,53
		0,57	0,75	0,74	0,66
		0,57	0,88	0,63	0,6
березень	4	0,43	0,67	0,63	0,53
		0,29	0,83	0,58	0,435
		0,50	0,86	0,42	0,46
		0,39	0,56	0,79	0,59
квітень	2	0,47	0,86	0,74	0,61
		0,41	0,44	0,84	0,63
травень	4	0,57	0,38	0,84	0,705
		0,57	0,75	0,68	0,625
		0,57	0,75	0,68	0,625
		0,36	0,80	0,68	0,52
червень	2	0,5	0,71	0,63	0,565
		0,57	0,5	0,84	0,705
липень	2	0,43	0,67	0,74	0,585
		0,47	0,86	0,58	0,525
серпень	7	0,47	0,86	0,79	0,63
		0,5	0,57	0,68	0,59
		0,5	0,71	0,79	0,645
		0,5	0,57	0,68	0,59
		0,35	0,88	0,68	0,515
		0,57	0,88	0,68	0,625
вересень	1	0,57	0,88	0,68	0,625
		0,5	0,57	0,79	0,645

Кількість розроблених проектів регуляторних актів в сфері оподаткування у вересні 2017 р. є найменшою за аналогічний показник в попередніх місяцях 2017 р. При цьому загальна якість проведення АРВ у вересні є найвищою за всі місяці 2017 р, про що свідчить середнє значення інтегрального показника КІ за ці періоди.

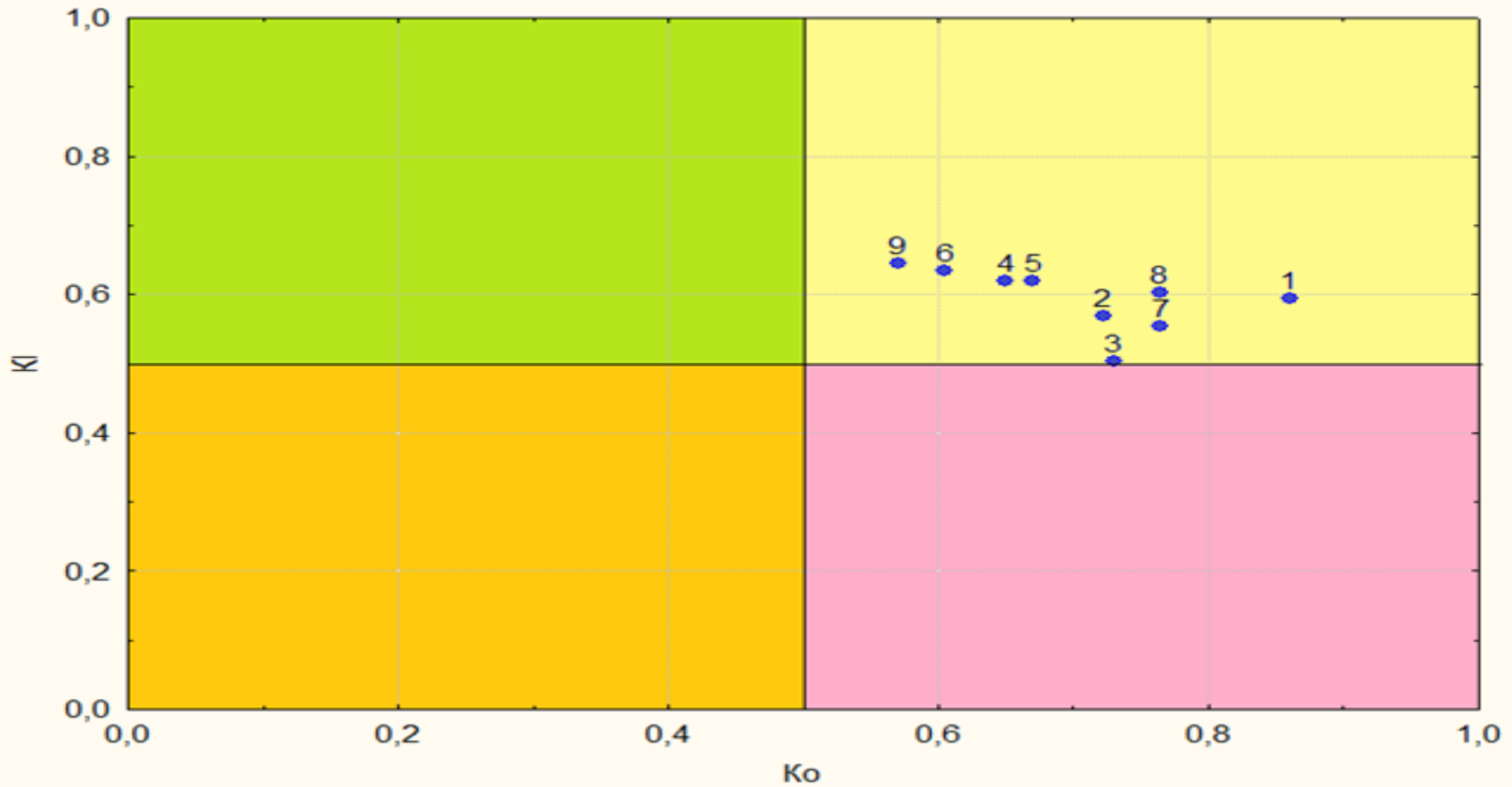

Для інтерпретації результатів оцінювання було побудовано матрицю розподілу проектів НПА за коефіцієнтами повноти кількісної та якісної оцінок. Наведена матриця складається з 4 квадрантів. З точки зору аналізу, найкращим вважається квадрант позначений зеленим кольором, оскільки до нього увійшли проекти НПА, які характеризуються повною якісною та кількісною оцінкою. Найгіршим є квадрант позначений червоним кольором, в якому коефіцієнти повноти якісної та кількісної оцінки є найнижчими. Квадранти позначені жовтим кольором містять середні значення К_{як} і К_к.

*Номера нормативно правових актів на рисунку відповідають порядковому номеру місяця

Згідно з матрицею, якість підготовки АРВ проектів в сфері оподаткування протягом вересня 2017 р. є задовільною: для вересня є характерним високим рівнем оцінювання якісних показників (є вищим за аналогічний показник у всіх місяцях 2017 р., крім квітня), й середнім рівнем підготовки кількісних показників (лише в травні та червні 2017 р. якість підготовки кількісних показників є вищою).

*Номера нормативно правових актів на рисунку відповідають порядковому номеру місяця

Згідно з результатами побудованої матриці можна зазначити, що проект регуляторного акту в сфері оподаткування за вересень 2017 р. не потрапив за повнотою проведення АРВ до зеленого квадрату, що свідчить про невисоку якість підготування АРВ за цим нормативно-правовим актом. При цьому якість підготування АРВ у вересні 2017 р. є найвищою, адже коефіцієнт описового заміщення кількісних показників у цьому місяці є найнижчим, а інтегральний показник якості АРВ є найвищим в порівнянні з іншими місяцями 2017 р.

6. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБУЛИ ЧИННОСТІ В ВЕРЕСНІ 2017 р.

Найменування нормативного акту	Дата набуття чинності
Про затвердження змін до Порядку оформлення результатів документальних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи, податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків - юридичними особами та їх відокремленими підрозділами. Постанова Кабінету Міністрів України № 657 від 21.07.2017 р.	08.09.2017 р. (див. випуск моніторингу за серпень 2017 р.)
Про затвердження форми Акта (довідки) про результати перевірки з питань дотримання платником податків принципу «витягнутої руки» та Вимог до його (її) складення. Постанова Кабінету Міністрів України № 629 від 13.07.2017 р.	08.09.2017 р. (див. випуск моніторингу за серпень 2017 р.)
Про затвердження Порядку направлення контролюючими органами податкових вимог платникам податків. Наказ Міністерства фінансів України від 30.06.2017 № 610	08.09.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про затвердження Положення про умови і порядок проведення конкурсів з визначення уповноважених бірж з продажу майна, що перебуває у податковій заставі. Наказ Міністерства фінансів України від 30.06.2017 № 611	08.09.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про затвердження переліку іноземних фондових бірж, на яких розміщено іноземні боргові цінні папери нерезидентом, оподаткування доходу якого здійснюється відповідно до підпункту 141.4.11 пункту 141.4 статті 141 Податкового кодексу України. Постанова Кабінету Міністрів України від 06.09. 2017 р. № 675	09.09.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування доходів нерезидентів - інвесторів у цінні папери. Закон України від 07.09. 2017 р. № 2146-VIII	10.09.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про затвердження форми Повідомлення про укладання форвардного або ф'ючерсного контракту. Наказ Міністерства фінансів України № 621 від 03.07.2017 р.	12.09.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про затвердження форми Повідомлення про запрошення платника податків, зборів, платежів або його представників до контролюючого органу. Наказ Міністерства фінансів України від 18.07.2017 № 644	15.09.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)

6. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБУЛИ ЧИННОСТІ В ВЕРЕСНІ 2017 р.

Найменування нормативного акту	Дата набуття чинності
Про затвердження Порядку застосування адміністративного арешту майна платника податків. Наказ Міністерства фінансів України від 14.07.2017 № 632	15.09.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про затвердження Змін до Порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень-рішень платникам податків. Наказ Міністерства фінансів України від 21.07.2017 № 658	18.09.2017 р. (див. даний випуск моніторингу)

**Моніторинг підготовлено експертно-аналітичною групою
Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку
Національної Академії Наук України (<http://ndc-ipr.org>) і кафедрою оподаткування
Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця
(<http://vk.com/public76418287>)**

**за підтримки Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області - регіонального
відділення Всеукраїнської громадської організації «Український союз промисловців і
підприємців»**

під керівництвом заступника директора НДЦ ІПР з наукової роботи, доктора економічних наук, професора,
Заслуженого економіста України **Ю.Б. Іванова**

за участю:

завідувача кафедри оподаткування, к.е.н., доц. **О.Є. Найденка;**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **О.С. Віннікової;**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **К.В. Дивискиби;**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **А.О. Єніної-Березовської;**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **В.В. Карпової;**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **О.В. Костяної;**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **Є.І. Котлярова;**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **Г.В. Назаренко;**

викладача кафедри оподаткування **Ю.М. Малишко;**

аспіранта кафедри оподаткування **С. К.Капустника;**

аспіранта кафедри **М. В.Гомон;**

за участю:

виконавчого директора Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області - регіонального відділення ВГО
УСПП **Е. Є. Набоки.**

Зворотний зв'язок Тел.: +380577020867

E-mail: ndc_ipr@ukr.net